

การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา*

THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE

อิสราทิพย์ ขุนทองจันทร์* และ สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา

Isaratis Khuntongjun* and Sitthipong Sitthiphatraprabha

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: isaratis@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา และ 2) แนวทางการพัฒนาใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน คือ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครสงขลา จำนวน 397 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ และสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายกระจายทั้ง 4 เขตเลือกตั้ง 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นายกเทศมนตรีนครสงขลา รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา ปลัดเทศบาลนครสงขลา ประธานชุมชน ประชาชน และพระภิกษุ เลือกสุ่มแบบเจาะจง รวม 6 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้วิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า 1) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.29) เมื่อพิจารณารายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักจิตตสิกขา (สมาธิ) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.48) รองลงมา คือ หลักศีลสิกขา (ศีล) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.44) และหลักปัญญาสิกขา (ปัญญา) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.97) ตามลำดับ และ 2) แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชนต้องตัดสินใจเลือกนักรการเมืองท้องถิ่น ที่มีพฤติกรรมดี เป็นผู้ที่เคารพกติกาของสังคมจนเป็นแบบอย่างที่ดีได้ มีความอดทนต่อการทำงานให้จนสำเร็จ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น และมีความกตัญญูต่อบิดา มารดา และชุมชน

คำสำคัญ: การใช้หลักไตรสิกขา, การตัดสินใจเลือกตั้ง, นักรการเมืองท้องถิ่น, ประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา

Abstract

The purpose of this research article is to study 1) The use of the Threefold Principle in deciding to elect local politicians for the people in Songkhla Municipality and 2) Guidelines for

* Received June 7, 2024; Revised June 17, 2024; Accepted June 24, 2024

developing the use of the Threefold Principle for deciding to elect local politicians for the people in Songkhla Municipality. It is a mixed research method, namely 1) Quantitative research. The sample group consisted of 397 people who were eligible to vote for mayor of Songkhla using Taro Yamane's ready-made tables and simple random sampling spread across all 4 constituencies. 2) Qualitative research. Key informants include the Mayor of Songkhla. Deputy Mayor of Songkhla Songkhla Municipality Permanent Secretary, community president, citizens, and monks were purposively selected randomly, a total of 6 people. Research tools included questionnaires and in-depth interviews. Statistics used in research and data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. Descriptive content analysis. The results of the research found that: 1) The use of the threefold principle in deciding to elect local politicians of the people in Songkhla Municipality. Overall, every aspect was at a high level, with an average value ($\bar{x} = 4.29$) when considering each aspect. The aspect with the highest average value is the Chittasikkha principle (concentration), average value ($\bar{x} = 4.48$), followed by the Silasikkha principle (sila), the average value ($\bar{x} = 4.44$), and the Pannasikkha principle (pañña), average value ($\bar{x} = 3.97$) respectively, and 2) Guidelines for developing the use of the Threefold Principles in deciding to elect local politicians for the people in Songkhla Municipality, Songkhla Province. It was found that people must decide to elect local politicians. with good behavior Be a person who respects the rules of society to the point of being a good example. Have patience in working until it is completed. Have knowledge and understanding about local development. and have gratitude to their father, mother, and community

Keywords: Using The Threefold Principle, Election Decision-Making, Local Politicians, People in Songkhla Municipality

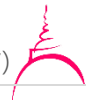
บทนำ

การเลือกตั้งท้องถิ่น ถือเป็นหลักการขั้นพื้นฐานที่สำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (Democracy) เป็นการแสดงออกถึงเจตจำนงในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้วยการใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อเลือกตัวแทนของตนเอง เข้าไปทำหน้าที่ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้การเลือกตั้งท้องถิ่นยังแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยในท้องถิ่น (Local Democracy) เป็นจุดเริ่มต้นของประชาธิปไตยของชาติ อีกทั้งการเลือกตั้งท้องถิ่นยังเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงให้เห็น ถึงสถานะของผู้บริหารท้องถิ่น และยังเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของประชาธิปไตยท้องถิ่น นอกจากนี้ การเลือกตั้งท้องถิ่นยังเป็นเสมือนเวทีในการศึกษาระบบการเมืองในท้องถิ่นเช่นเดียวกับการเมืองในระดับชาติ การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการ (ธนศพล ธนบุญวัฒน์, 2561)

ปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่และประชากรเป็นของตนเอง ประการสำคัญองค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เป้าหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ประการแรก คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น สถาบันที่ให้การศึกษากการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง หรือมีส่วนเข้ามาดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่นด้วยตัวเอง เพื่อให้ประชาชนเลือกเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนในการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองตนเองในท้องถิ่น

อันเป็นพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติประการที่สองก็เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักปกครองตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจประการหนึ่งของการปกครองในระบอบ ตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นพื้นที่ทางการเมืองที่เหมาะสมที่สุด สำหรับการฝึกฝนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในกิจการบ้านเมืองที่สามารถพัฒนาต่อไปเป็นพลเมืองที่แข่งขันของประเทศชาติได้อีกทั้งการปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นการฝึกฝนความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยเพราะการเมืองท้องถิ่นนั้นมีบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ โดยตัวแสดงทางการเมืองท้องถิ่นที่มีบทบาทหลักมีทั้งที่อยู่ในภาคการเมือง คือ ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ภาคราชการส่วนท้องถิ่น คือ พนักงาน และหน่วยปฏิบัติการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาสังคม เช่น ผู้นำชุมชน หรือบุคคลที่ได้รับการเคารพยกย่องจากสมาชิกชุมชน การเลือกตั้งจึงถือเป็นกิจกรรมสำคัญในกระบวนการทางการเมือง ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นที่มาของความชอบธรรมในการปกครอง และเป็นช่องทางที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงนโยบาย ของผู้บริหารที่ตนเองเลือก การเลือกตั้งจึงกลายเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องจัดให้มีขึ้นในทุกระดับการปกครอง ของประเทศไทย ประชาชนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นทั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งที่ผ่านมา พบว่า ประชาชนตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้วยมีปัจจัยที่มีส่งผลต่อการตัดสินใจ เช่น คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง นโยบายการหาเสียง การหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น (การุณย์ลักษณ์ พหลโยธิน และคณะ, 2565) เทศบาลนครสงขลา ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อยางทั้งหมด มีลักษณะเป็นแหลมอยู่ระหว่าง ทะเลสาบสงขลา กับฝั่งทะเลหลวง (อ่าวไทย) พื้นที่ 9.27 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 5,793.75 ไร่ ประชากรในเขตเทศบาลนครสงขลา มีจำนวน 66,548 คน เป็นชาย 32,186 คน เป็นหญิง 34,498 คน จำนวนบ้าน 22,187 หลัง บ้านชั่วคราว 1,013 หลัง ชุมชนในเขตเทศบาลนครสงขลา มีจำนวน 54 ชุมชน จะมีลักษณะเป็นชุมชนแออัด รวมกลุ่มกันเป็นทั้งลักษณะชั่วคราวและการรวมกลุ่มแบบถาวร บ้านในชุมชน มีทั้งที่เป็นที่ดินของตนเองและทำการเช่าที่ดินจากเจ้าของพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ราชพัสดุ ที่การรถไฟ ที่เทศบาล ที่สาธารณประโยชน์ที่วัดรวมถึงการตั้งถิ่นฐานรกรากลำคลอง โดยเฉพาะริมคลองสำโรงและเช่าที่เอกชน มีชุมชนภายในเขตเทศบาล จำนวน 34 ชุมชน (เทศบาลนครสงขลา, 2566)

สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดสงขลา ได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี นครสงขลา เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2565 โดยมีผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ทั้งหมด 4 คน ประกอบด้วย เบอร์ 1 นางภัสราภรณ์ พลหา เบอร์ 2 นายสมศักดิ์ ตันติเศรณี เบอร์ 3 นายวันชัย ปริญญาศิริ และเบอร์ 4 นางสาวพลอยร่ำไพ แก้วแสงอ่อน ซึ่งผลการเลือกตั้ง พบว่า เบอร์ 3 นายวันชัย ปริญญาศิริ ได้คะแนนสูงสุด คือ 12,790 คะแนน โดยการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นที่ผ่านมา เทศบาลนครสงขลา มีการแข่งขันทางการเมืองที่สูง ทำให้ผู้มีสิทธิสมัครเลือกตั้งต้องพยายามที่จะใช้ กลยุทธ์ วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งวิธีการที่สุจริตและทุจริต อาทิ การทำให้เกิดความน่าสนใจ ประทับใจ เห็นอกเห็นใจหรือความน่าสงสารในผู้สมัครเลือกตั้ง อาจใช้นโยบายผลงาน การวาดฝันว่า ในอนาคตจะทำอะไรให้ประชาชน การใช้เครือข่าย ตำแหน่ง หรือการมีอำนาจ การใช้อิทธิพลจากพระภิกษุสงฆ์หรือผู้มีอำนาจเป็นหัวคะแนน การสร้างคะแนนจัดตั้ง การเดินเคาะประตูบ้าน การทำบัตรผี การโอนย้ายทะเบียนบ้านเพื่อการมาลงคะแนนและวิธีการอื่น ๆ รวมทั้งระบอบอุปถัมภ์ และการซื้อเสียงเลือกตั้งหรือแม้แต่การหาเสียงที่ใช้รูปแบบใส่ร้ายป้ายสีหรือกล่าวหาผู้สมัครคนอื่น ซึ่งที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่ามีนักรการเมืองท้องถิ่นบางรายต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ และถูกศาลตัดสินสิทธิการเลือกตั้ง จากที่กล่าวมาข้างต้น ประชาชนในพื้นที่ควรนำหลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการตัดสินใจ เลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่น โดยเฉพาะ “หลักไตรสิกขา” ซึ่งเป็นหลักการพัฒนาชีวิตเพื่อให้ประสบความสำเร็จ เป็นคนสมบูรณ์แบบตามแนวพุทธ ไตรสิกขาจึงจัดอยู่ในมรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) คือ ควรทำให้เกิดมีขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาชีวิต ไตรสิกขา ประกอบด้วย อธิสัสสิกขา (ศีล) อธิจิตตสิกขา (สมาธิ) และ อธิปัญญาสิกขา (ปัญญา) เป็นกระบวนการปฏิบัติหรือกระบวนการพัฒนา 3 ด้าน คือศีล

เป็นหลักการพัฒนาระดับความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม สมมติ เป็นหลักการพัฒนาจิตใจให้มีสมรรถภาพและประสิทธิภาพในการคิดพิจารณาตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำการใด ๆ ปัญหา เป็นหลักการพัฒนา ความรู้ความเข้าใจ รู้จักสิ่งทั้งหลายตามที่มันเป็นและสามารถแยกแยะวิเคราะห์สาเหตุของสิ่งทั้งหลายได้ชัดเจน ไตรสิกขาจึงเป็นกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการ (ดิจิตตอลสกุล, 2566)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงสนใจที่จะศึกษาการใช้ไตรสิกขาและแนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา เพื่อให้ทราบว่าประชาชน ในเขตเทศบาลนครสงขลา ได้นำหลักไตรสิกขามาเป็นหลักการพื้นฐานในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมือง ท้องถิ่นอย่างไร เพราะหากประชาชนได้นำหลักไตรสิกขามาใช้เพื่อพิจารณาตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนของตนเอง จะส่งผลให้ได้นักรการเมืองที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถแก้ปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชนรวมทั้งพัฒนาเทศบาลนครสงขลาให้มีความเจริญก้าวหน้าได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่น ของประชาชน ในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ศึกษาตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และตัวแปรตาม ได้ศึกษาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 3 ด้าน (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2563) ประไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ได้แก่ 1) อธิศีลสิกขา (ศีล) 2) อธิจิตตสิกขา (สมาธิ) และ 3) อธิปัญญาสิกขา (ปัญญา)
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 50,217 คน (งานทะเบียนราษฎร เทศบาลนครสงขลา, ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2566) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane. T., 1973); (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน แต่ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) กำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีนครสงขลา รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา ปลัดเทศบาลนครสงขลา ประธานชุมชน และประชาชน รวม 5 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และตัวแปรตาม คือ การใช้หลักไตรสิกขาและแนวทางการพัฒนาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ จากกลุ่มตัวอย่างด้วยการแจกแบบสอบถามและเก็บกลับด้วยตนเอง สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและบันทึกข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ โดยได้ใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้วิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” สรุปได้ 2 ส่วน ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.90 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90 อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ หลักจิตตสิกขา (สมาธิ: พุทธกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงาน จนงานสำเร็จ) หลักศีลสิกขา (ศีล: พุทธกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ชื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบค้าย ปฏิบัติตามหลักศีล 5) และหลักปัญญาสิกขา (ปัญญา: พุทธกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตาม หลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลการวิจัย มีดังนี้ 1) หลักศีลสิกขา (ศีล: พุทธกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ชื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบค้าย ปฏิบัติตาม หลักศีล 5) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านคิดว่า ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และประชาชนเพียงใด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น พูดจาไพเราะ ไม่หยาบค้าย และเชื่อถือได้เพียงใด อยู่ในระดับมาก และหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ท่านคิดว่า ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและชุมชน เพียงใด อยู่ในระดับมาก 2) หลักจิตตสิกขา (สมาธิ: พุทธกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตาม กฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติตาม ระเบียบของสังคมส่วนรวมที่อาศัยอยู่เพียงใด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้ง นักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่เพียงใด อยู่ในระดับมากที่สุด และหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะ นักการเมืองท้องถิ่นทำงานกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนได้เพียงใด อยู่ในระดับมาก 3) หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา: พุทธกรรม ที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้ง นักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันเพียงใด อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแก้ไขงาน ที่บกพร่องได้ดีเพียงใด และท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี อยู่ในระดับมาก และหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ท่านคิดว่า ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูกต้อง เพียงใด อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา บุคคลที่ปฏิบัติตามหลักไตรสิกขานั้นย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ คือ ทำให้บุคคลเป็นคนดีของสังคม เป็นผู้มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย และอยู่ในกรอบวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของสังคม พระพุทธเจ้าทรงสอนให้บุคคลงดเว้นกายทุจริต วาจาทุจริต และประพฤติดังกายสุจริต วาจาสุจริต อันเป็นไปตามหลักของศีล เรียกว่า กายภาวนา เป็นวิธีการพัฒนาบุคคลด้านพฤติกรรมที่แสดงออกทางกายและวาจาเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสังคมเฉพาะพฤติกรรมในด้านดีทำให้บุคคลมีจิตใจและอารมณ์มั่นคง เป็นผู้มีเมตตาเพื่อแผ่แผ่แก่คนอื่นและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งพระพุทธองค์ทรงสอนให้บุคคลงดเว้นจากความโลภ ความพยาบาท แล้วให้ประพฤตินมโนสุจริต ไมโลภ ไม่พยาบาท มีจิตใจเสียสละและยินดีให้อภัย เป็นการพัฒนาจิตใจตามหลักของสมาธิ ที่เรียกว่า จิตภาวนาและทำให้บุคคลรู้และเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง

อภิปรายผล

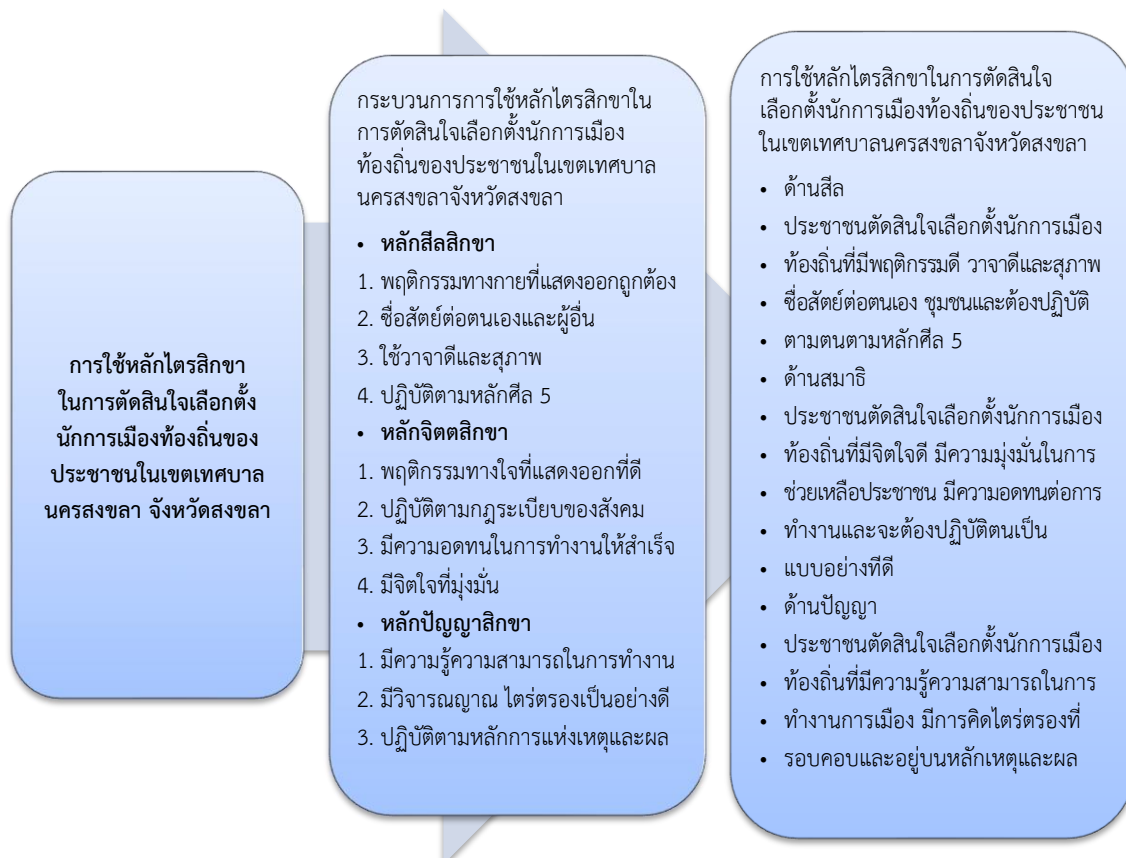
จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอภิปรายเชื่อมโยงทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่อไปนี้

1. การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ) อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สามารถอภิปรายได้ว่า นักรการเมืองท้องถิ่นหรือผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งจะเป็นตัวแทนของประชาชนต้องแสดงตน ให้เห็นว่าตนมีความตั้งใจแน่วแน่ในการอาสาทำหน้าที่แทนประชาชนต้องมีความหนักแน่นมากพอไม่ย่อท้อต่อคำติฉินนินทาหรือการว่าร้ายป้ายสีจากฝ่ายตรงกันข้าม ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกติกา กฎระเบียบ และกฎหมายของสังคม และต้องมีผลงานที่ปรากฏให้เห็นถึงความสามารถหรือความอดทนในการปฏิบัติงานที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับ พระไกรวิน ก่องแก้ว และคณะ พบว่า ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา เพราะเป็นข้อปฏิบัติที่นำไปสู่การหลุดพ้นจากทุกข์ในสังสารวัฏอย่างแท้จริง ศีล คือ การเว้นจากความชั่วทั้งทางกายและทางวาจา สมาธิ คือ การฝึกฝนจิตใจให้มั่นคงจิตไม่หวั่นไหวด้วยอำนาจกิเลสตัณหา ปัญญา คือ การพิจารณาตามความเป็นจริงของสิ่งที่อยู่เบื้องหน้าในขณะปัจจุบัน (พระไกรวิน ก่องแก้ว และคณะ, 2565) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ พระสมพงษ์ สุวโจ (ไชยณรงค์) พบว่า มนุษย์ในสังคมยุคดิจิทัลต้องมีการพัฒนาตนทั้งด้านกาย วาจา ใจ ให้มีอิสระเหนือการถูกรบกวนด้วยอำนาจความยั่วยวนในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดการล่อลวงละเมิด หรือเสียสภาวะปกติทางกาย วาจา และใจของตน โดยในด้านของศีลสิกขา เป็นการพัฒนาในเรื่องของพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพหรือโลกแห่งวัตถุ สิ่งแวดล้อมทางสังคม และโลกแห่งชีวิตรวมถึงการประกอบอาชีพ ด้านจิตสิกขาหรือสมาธิ เป็นการเสริมคุณภาพจิต สมรรถภาพจิต สุขภาพจิต และปัญญาสิกขา คือ ศึกษาในเรื่องปัญญา พัฒนาด้านปัญญา (พระสมพงษ์ สุวโจ (ไชยณรงค์), 2561) ซึ่งมีการพัฒนาอยู่หลายระดับและยังสอดคล้องกับการศึกษาของ อังศุพร บิลหมั่น พบว่า ประชาชนมีระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองคลองแห ตำบลคลองแห อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองคลองแหตำบลคลองแห อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านวิสัยทัศน์ด้านบริหารจัดการ และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะผู้นำ ตามลำดับ (อังศุพร บิลหมั่น, 2561)

2. แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ประชาชนต้องใช้หลักไตรสิกขาให้มากขึ้นในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่น เพราะนักรการเมืองท้องถิ่น ถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชนที่ต้องทำหน้าที่ในการบริหารท้องถิ่น พัฒนาท้องถิ่น ให้มีความเจริญก้าวหน้าและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี นอกจากนี้ นักรการเมืองท้องถิ่น ต้องมีพฤติกรรมทั้งทางศีล สมานธิ ปัญญาที่ดี เพื่อเป็นเหตุผลที่ประชาชนได้ตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุณา ผาด่านแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นกรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอมือเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.17) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีธรรมาศัยดี เป็นกันเอง และไม่ถือตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.30) มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.29) เป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.24) มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.23) เป็นคนที่ผู้คนรู้จักและคุ้นเคย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 มีผลงานพัฒนาท้องถิ่นมาก่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.12) เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.04) เป็นผู้ที่มีความเข้าอกเข้าใจ เข้าถึงประชาชนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (3.93) (สุณา ผาด่านแก้ว, 2566)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า 1) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา ต้องใช้หลักไตรสิกขาในการเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเลือกตั้งอย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักสี่สิกขา มีพฤติกรรมทางกายที่ถูกต้อง ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ใจกว้างดีและสุภาพ หลักจิตตสิกขา ต้องมีพฤติกรรมทางใจที่แสดงออกที่ดีและมีจิตใจที่มุ่งมั่น และหลักปัญญาสิกขา ต้องมีความรู้ความสามารถในการทำงาน มีวิจรรย์ญาณ ไตรตรองเป็นอย่างดี และปฏิบัติตามหลักการแห่งเหตุและผล 2) แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ประชาชนต้องใช้หลักไตรสิกขาให้มากขึ้นในการตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนที่ต้องทำหน้าที่ในการบริหารท้องถิ่นและพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งต้องมีพฤติกรรมทั้งทางศีล สมาธิ ปัญญาที่ดี เพื่อเป็นเหตุผลที่ประชาชนได้ตัดสินใจเลือกตั้ง และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) ประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา ต้องใช้หลักไตรสิกขา โดยเฉพาะหลักปัญญาสิกขา มาพิจารณาไตรตรองด้วยปัญญาให้มากขึ้นก่อนตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่น ด้วยการพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถของนักรการเมืองท้องถิ่นที่จะสามารถพัฒนาท้องถิ่นได้ 2) นักรการเมืองท้องถิ่นที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในครั้งต่อไปของเทศบาลนครสงขลา ต้องมีพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงความรู้ความสามารถของตนเองให้ประชาชนเห็นได้อย่างชัดเจน จนนำไปสู่การตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในครั้งต่อไป 3) นักรการเมืองท้องถิ่นที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในครั้งต่อไปของเทศบาลนครสงขลา ต้องแสดงหรือมีภาพลักษณ์ที่ดีด้านการกตัญญูต่อบิดา มารดา และชุมชน รวมทั้งต้องรู้และปฏิบัติตนให้เป็นนักรการเมืองที่ดีให้ประจักษ์ชัด 4) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จังหวัดสงขลา ต้องมีการสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยให้มีการนำหลักไตรสิกขามาเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความตระหนักรู้

เอกสารอ้างอิง

- การุณย์ลักษณ์ พหลโยธิน และคณะ. (2565). การตัดสินใจเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์, 9(2), 62-76.
- ดิจิตตอลสกูล. (2566). ไตรสิกขา. เรียกใช้เมื่อ 10 ธันวาคม 2566 จาก <http://www.anc.ubu.ac.th>
- เทศบาลนครสงขลา. (2566). ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลนครสงขลา. เรียกใช้เมื่อ 10 ธันวาคม 2566 จาก <https://www.songkhlaicity.go.th/2020/frontpage>
- ธนศพล ธนบุญวัฒน์. (2561). เอกสารวิชาการส่วนบุคคล.การเลือกตั้งในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 1). อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- พระไกรวิน ก่องแก้ว และคณะ. (2565). การศึกษาหลักปฏิบัติไตรสิกขาตามแนวทางโอวาทของพระสารีบุตร. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 11(2), 67-79.
- พระสมพงษ์ สุวโจ (ไชยณรงค์). (2561). การประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาในการดำเนินชีวิตในสังคมยุคดิจิทัล. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 2(1), 15-23.
- มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2563). ประไตรปิฎกฉบับภาษาไทย มหามกุฏราชวิทยาลัย. นครปฐม: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย นครปฐม.

- สุนา ผาด่านแก้ว. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอมือ จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- อังศุพร บิลหมั่น. (2561). การตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล เมืองคลองแห อำเภอนาทใหญ่ จังหวัดสงขลา. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Yamane. T. (1973). Statistics: an introductory analysis. New York: Harper & Row.